

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย

Factors Affecting Academic Administration of Educational Institutions under
the Office of Chiang Rai Education Service Area

सरारत्न प्लोदทอง¹ จินตนา จันทรเจริญ² ธิตติอาภา ตั้งคำวานิช³
Sarat Plodthong, Jintana Chanchaoen, Thitiarpha Tangkawanich

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 335 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย คือ ด้านผู้ปกครองและชุมชนโดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .39 ด้านผู้บริหาร โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .24 ด้านครูผู้สอน โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .33 และด้านงบประมาณ โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .34

2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .35

3. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ และด้านผู้ปกครองและชุมชน สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ได้ร้อยละ 74 ปัจจัยทุกด้านสามารถทำนายการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติระดับ. 05

คำสำคัญ (Keywords) : การบริหาร; งานวิชาการ; สถานศึกษา

Received: 2023-09-16 Revised: 2023-10-01 Accepted: 2023-10-04

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School , Chiangrai College. E-mail: nulek.18062534@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: jintana@crc.ac.th

³ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. Corresponding author E-mail: thitiarpha.tangkawanich@crc.ac.th

Abstract

The objectives of this research were to study: 1) the factors of the executives, teachers, budgets, parents and communities, 2) their academic administration at the schools in the office of the Chiang Rai Secondary Educational Service Area and 3) the factors of the executives, teachers, budgets, parents and communities, affecting the academic administration. The samples consisted of 335 people. Data were analyzed by statistics, mean, standard deviation, correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The research showed the results below.

1. The average factors affecting the academic administration in the affiliated educational institutions under the Secondary Educational Service Area Office in Chiang Rai province, namely, were the parent side with the mean = 4.40 and the standard deviation = .39; the executive side with the mean = 4.36 and the standard deviation = .24; the teacher side with the mean = 4.33 and the standard deviation = .33; and the budget with the mean = 4.32 and standard deviation = .34

2. Academic administration in educational institutions under the office of the Secondary Educational Service Area, Chiang Rai province, overall was at a high level with the mean = 4.22 and the standard deviation = .35

3. The factors of the executives, teachers, budgets, and parents and communities were able to predict academic administration of schools under the office of the Chiang Rai Secondary Educational Service Area at 74 percent. All factors were able to predict the academic administration with statistical significance at .05

Keywords: administration; academic work; educational institutions

บทนำ (Introduction)

การบริหารงานวิชาการ เป็นความจำเป็นที่คณะครูที่มงานหรือแม้แต่คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการบริหารตั้งแต่การแสดงความคิดเห็นการวางแผนการตัดสินใจการปฏิบัติการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลทั้งนี้เพื่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณที่มีต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร จะต้องให้การสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรกิจกรรมการบริหารงานวิชาการ (จันทรานี สงวนนาม, 2553: 148) ครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมาย โดยครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความรู้สึกที่ดีรักและเมตตากรุณาต่อนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี พัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใช้ความรู้ความสามารถให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาอย่างสูงสุด (แกร่งกล้า สุวรรณโพล, 2560: 100)

สถานศึกษามีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากร ในสถานศึกษา โดยมีการวางแผนในการใช้งบประมาณ และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน และมีการวางแผนการ

ปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้น ๆ ด้วยสถานศึกษาจะต้องบริหารเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณมาใช้จัดสรรการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ อย่างเหมาะสมและพอเพียง (สุชาติ ธารชาติ, 2559: 92) งบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดและมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรงบประมาณนั้นอย่างคุ้มค่ามากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุดจากการจัดการงบประมาณ (ณัฐธิดา งามตา, 2561: 72)

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเป็นผู้ส่งเสริมส่งเสริมสนับสนุน ร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในงานวิชาการ มีการส่งเสริมสนับสนุนและติดตามการเรียนรู้ของนักเรียน สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นมีความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบ้านกับสถานศึกษามีผลในทางบวก (ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ, 2562: 92) การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุดโดยสนองความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้าน หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล และงานนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้การจัดการเรียนให้ผู้เรียนมีความสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสุข บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

หัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาทุกระดับ และบทบาทสำคัญของสถานศึกษา คือ หลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตรบริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการปรับปรุง หลักสูตรโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษา (อริวัฒน์ พันธรัตน์, 2562: 52)

กระบวนการสำคัญในการประเมินความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ คือ การวัดผลและประเมินผลซึ่งจะช่วยตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนและช่วยให้ครูผู้สอนรู้ข้อบกพร่องหรือความก้าวหน้าของผู้เรียนทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนา ให้เหมาะสม ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ (อาทิตยา โชคดีวัฒนา, 2561: 31)

กระบวนการทำงานที่มุ่งสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนซึ่งจะยังผลสู่เป้าหมายสูงสุดคือผู้เรียนมีคุณภาพดังจุดมุ่งหมายของการศึกษาและในขณะเดียวกันการนิเทศการศึกษาต้องพิจารณาในเรื่องการพัฒนากลุ่มคนผู้ร่วมงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูให้มีความรู้ความสามารถนำความรู้ความสามารถของตนเองมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หรือเป็นกระบวนการทำงานที่มุ่งสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครูซึ่งจะยังผลสู่เป้าหมายสูงสุด คือ งานนิเทศการศึกษา (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2550: 148)

จากการทบทวนวรรณกรรมปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมีหลายปัจจัยมีทั้งปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ (อาทิตยา โชคดีวัฒนา, 2561) พบว่าปัจจัยที่ส่งผล ต่อการบริหารงานวิชาการ คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา และ (ไทยพนา ป้อมหิน, 2562) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลต่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของครู ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านผู้นำของผู้บริหารผลปรากฏว่าปัจจัยที่ส่งผล

ต่อการบริหารงานวิชาการ คือ ปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของครู ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านผู้นำของผู้บริหาร ปรีนา เหล่าหลาด (2557) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีการศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่องานบริหารงานวิชาการ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และ (สุชาติ ถาวรชาติ, 2559) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่องานบริหารงานวิชาการ คือ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ จะเห็นได้จากการศึกษาที่ผ่านมาทั้งปัจจัยที่ส่งผลและไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย โดยมุ่งหวังว่าเป็นแนวทางเพื่อสนับสนุน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาตรงตามหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ในการจัดการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามรายละเอียด ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย
 - 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานักวิชาการหลายท่าน ได้เสนอแนวคิดไว้แนวคิดที่มีทั้งสัมพันธ์และไม่สัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการสังเคราะห์เพื่อสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริการงานวิชาการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการ	หนึ่งฤทัย ทารธรรม (2553)	มณูญ พันธุ์หล่อ (2553)	ศิริณี มะแะ (2554)	สมเกียรติ มาลา (2554)	พระมหาบุญเสริม (2554)	นิตยา แสนสุข (2556)	เชสมสร ไข่งศรี (2557)	สุชาดา ถาวรชาติ (2558)	ปภาณย์ ดอกดวง (2559)	ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์ (2559)	อาทิตย์ญา โชคดีวัฒนา (2561)	ไทยพนา ป้อมหิน (2562)	ความถี่
1.ด้านผู้บริหาร	/	/	/	/		/	/	/	/	/	/	/	11
2.ด้านครูผู้สอน	/	/		/		/	/	/	/	/	/	/	11
3.ด้านงบประมาณ		/	/	/		/	/	/	/	/		/	9
4.ด้านผู้ปกครองและชุมชน		/		/		/	/	/	/	/		/	8
5.ด้านสภาพแวดล้อม										/			1
6.ด้านอาคารสถานที่				/	/	/	/	/					5
7.ด้านบรรยากาศของโรงเรียน			/										1
8.ด้านสื่อและเทคโนโลยี	/					/	/	/	/				5

จากการศึกษาปัจจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีทั้งสัมพันธ์และไม่สัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการผู้วิจัยจึงนำตัวแปรเหล่านี้มาศึกษาความสัมพันธ์การบริหารงานวิชาการในบริบทของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย ได้ปัจจัยที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอนด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครองและชุมชน

ในการวิจัยครั้งนี้ขอบข่ายงานบริหารวิชาการ ได้อาศัยองค์ประกอบหลักและตัวชี้วัดในการบริหารงานวิชาการจากการสังเคราะห์กิจกรรมที่สอดคล้องกับงานวิชาการในสถานศึกษา โดยผู้ศึกษาวิจัยได้รวบรวมกิจกรรมการบริหารงานวิชาการจากทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 สังเคราะห์เพื่อสรุปขอบข่ายงานวิชาการของสถานศึกษา

งานวิชาการ / นักวิชาการ	จันทร์ณี สงวนนาม (2553)	จารุณี เก้าเอียน (2557)	จิตติมา วรณศรี (2557)	สัมมา รัตนีย์ (2560)	ณัฐธิดา งามตา (2561)	ดวงแข มานะปรีชางาม เลิศ (2562)	ความถี่
1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น					/	/	2
2.การวางแผนด้านวิชาการ			/		/	/	3
3.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	/	/	/	/	/	/	6
4.การจัดการเรียนการสอน	/	/		/	/	/	5
5.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้			/		/	/	3

งานวิชาการ / นักวิชาการ	จันทร์นี้ สจวนนาม (2553)	จารย์นี้ เก้าเอียน (2557)	จิตินา วรณศิริ (2557)	สัมมา รัตนธิย (2560)	ณัฐิดา งามตา(2561)	ดวงแะ มานะปริซางม เลิศ (2562)	ความถี่
6.การวัดและประเมินผล และดำเนินการเทียบผล การเรียนรู้		/	/	/	/	/	5
7.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา	/		/		/	/	4
8.การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้			/		/	/	3
9.การนิเทศการศึกษา	/	/	/		/	/	5
10.การแนะแนว				/	/	/	3
11.การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	/			/	/		3
12.การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ				/	/	/	3
13.การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	/	/	/			/	4

จากการศึกษาขอบข่ายงานวิชาการด้านต่าง ๆ ข้างต้นนั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกขอบข่ายของงานวิชาการในแต่ละด้านโดยการพิจารณาจากค่าความถี่ของขอบข่ายงานวิชาการจากผลการศึกษาของนักวิชาการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2560 และใช้เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกขอบข่ายงานวิชาการ คือ มีค่าความถี่เท่ากับ 5 ขึ้นไป ดังนั้นด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย 3 จำนวน 41 โรงเรียน รวมจำนวน 2,429 คน ในปีการศึกษา 2563

กลุ่มตัวอย่างงานวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 335 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie และ Morgan (1970: 607-610) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random) โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ของโรงเรียนแต่ละขนาดดังนี้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จัปลากกลุ่มอย่างง่าย ได้จำนวน 3 โรงเรียนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 145 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จัปลากกลุ่มอย่างง่าย ได้จำนวน 5 โรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 85 คน โรงเรียนขนาดกลาง จัปลากกลุ่มอย่างง่าย ได้จำนวน 12 โรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน โรงเรียนขนาดเล็กจัปลากกลุ่มอย่างง่าย ได้จำนวน 1 โรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 5 คนจากนั้นผู้วิจัยนำรายชื่อครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาดมาจัปลาก เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างจนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยใช้พื้นที่ในการวิจัย คือ โรงเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย จำนวน 21 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการระหว่าง เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2565 ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2566

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามปัจจัย ด้านผู้บริหาร มีค่าความเชื่อมั่น 0.92 ด้านครูผู้สอน ค่าความเชื่อมั่น 0.91 ด้านงบประมาณ ค่าความเชื่อมั่น 0.84 ด้านผู้ปกครองและชุมชน ค่าความเชื่อมั่น 0.92 และแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการ มีค่าความเชื่อมั่น 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงรายถึงอธิการบดี เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถาม และขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2 ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษาวิทยาลัยเชียงรายไปขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย ในการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ขอหนังสือนำส่งแบบสอบถามจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำส่งกลุ่มตัวอย่าง

3.4 เก็บแบบสอบถามคืนโดยขอความอนุเคราะห์ให้ครูผู้สอนส่งแบบสอบถามที่ผู้บริหารสถานศึกษาและขอความกรุณานำส่งที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย แล้วผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยกำหนดเกณฑ์แปลความหมายในด้านต่าง ๆ

4.3 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้วยค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปีมากที่สุด จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 55.22 ส่วนระดับการศึกษา พบว่า จบระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 78.50 ตำแหน่งการทำงานของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 87.16 ส่วนกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปีมากที่สุดจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 32.54

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.35$ SD=.21) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X}=4.40$ SD=.39) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ($\bar{X}=4.36$ SD=.24) ปัจจัยด้านครูผู้สอน ($\bar{X}=4.33$ SD=.33) ส่วนปัจจัยด้านงบประมาณ ($\bar{X}=4.32$ SD=.34) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม (n=335)

ที่	ปัจจัย	$\bar{x}$	SD	ระดับ
1	ด้านผู้บริหาร	4.36	.24	มาก
2	ด้านครูผู้สอน	4.33	.33	มาก
3	ด้านงบประมาณ	4.32	.34	มาก
4	ด้านผู้ปกครองและชุมชน	4.40	.39	มาก
	รวม	4.35	.21	มาก

3. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เชียงราย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$ SD=.35) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร ($\bar{X}=4.32$ SD=.41) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านงานวัดผลและประเมินผล ($\bar{x}=4.10$ SD=.53) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เชียงราย โดยภาพรวม (n=335)

ที่	การบริหารงาน	$\bar{x}$	SD	ระดับ
1	ด้านงานหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร	4.32	.41	มาก
2	ด้านงานจัดการเรียนการสอน	4.17	.50	มาก
3	ด้านงานวัดผลและประเมินผล	4.10	.53	มาก
4	ด้านงานนิเทศการศึกษา	4.27	.34	มาก
	รวม	4.22	.35	มาก

4. พิจารณาค่าความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยที่ใช้หาความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร(x_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการ ($r=.76$, $p<0.1$) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (x_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงาน วิชาการ ($r=.81$, $p<0.1$) ปัจจัยด้านงบประมาณ(x_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการ ($r=.62$, $p<0.1$) และ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน(x_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการ ($r=.72$, $p<0.1$) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนกับการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย (n=335)

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y ₀
ด้านผู้บริหาร x ₁	1				
ด้านครูผู้สอน x ₂	.799**	1			
ปัจจัยด้านงบประมาณ x ₃	-.836**	.771**	1		
ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน x ₄	.820**	.745**	.787**	1	
Y	.763**	.818**	.622**	.720**	1

5. เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยรูปแบบคะแนนมาตรฐาน พบว่า ตัวพยากรณ์มีค่า Beta สูงสุด คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน (x₂) =.68 ปัจจัยด้านผู้บริหาร(x₁) =.23 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน(x₄) .14 และปัจจัยด้านงบประมาณ(x₃) -1.88 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 แสดงว่า ด้านครูผู้สอนมีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์ รองลงมา คือ ด้านผู้บริหาร ด้านงบประมาณ และ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ ดังตารางที่ 6

เมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ได้สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = 1.045 + .68 (x_2) + .23 (x_1) + .14 (x_4) - 1.88 (x_3)$$

ตารางที่ 6 แสดงการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.	Beta	t	Sig.
ปัจจัยด้านครูผู้สอน (x ₂)	.68	.026	.81	25.75	.00
ปัจจัยด้านผู้บริหาร(x ₁)	.23	.38	.30	6.06	.00
ปัจจัยด้านงบประมาณ(x ₃)	-1.88	.38	-.27	-4.98	.00
ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน(x ₄)	.14	.35	.22	4.18	.00
R = .85 R ² =.74			S.E. = .27		
Constant = 1.045					

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.35 SD=.21) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านครูผู้สอน มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร (x_1) ผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x}=4.36$ $SD=.24$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและนำไปพัฒนาในการศึกษาถัดไป ($\bar{x}=4.63$ $SD=.50$) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เนื่องด้วยผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้การบริหารงานวิชาการไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ประสานความร่วมมือในการสนับสนุนงบประมาณจากผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นในด้านการขอความร่วมมือในด้านทุนทรัพย์ วัสดุ ครุภัณฑ์ ซึ่งผู้บริหารมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันวางแผนกับผู้ปกครองเพื่อพัฒนางานวิชาการ เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากร และการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ นิตยา แสนสุข (2556) พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 โดยรวมเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ปวีณา เหล่าหลาด (2557) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และ อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยรวมเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน (x_2) โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x}=4.33$ $SD=.33$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=4.60$ $SD=.52$) เนื่องด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นตัวบ่งบอกถึงคุณภาพในการบริหารวิชาการของสถานศึกษานั้นๆ ครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของการบริหารงานวิชาการด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่างๆ ให้สมบูรณ์ที่สุด และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ไทยพนา ป้อมหิน (2562) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านครูผู้สอน และเชชมสร โข่งศรี (2557) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก

1.3 ปัจจัยด้านงบประมาณ (x_3) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.32$ $SD=.34$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับสภาพความต้องการด้านวิชาการของสถานศึกษา และสถานศึกษามีการเบิกจ่ายเป็นไปอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{x}=4.16$ $SD=.69$) งบประมาณมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของวิชาการเป็นเครื่องมือ ในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการจัดสรรทรัพยากรโดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้านและมีการวางแผนการปฏิบัติงาน มาใช้จัดสรรการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ นิตยา แสนสุข (2556) พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และ อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยรวมด้านปัจจัยด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

1.4 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (x_4) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.40$ $SD=.39$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะและแนวคิดในการจัดการศึกษา ($\bar{x}=4.53$ $SD=.53$) มีผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการศึกษา รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน จึงเป็นส่วนหนึ่งให้ผู้ปกครองนักเรียนและครูได้มีส่วนปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนั้นสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในรูปแบบต่างๆต่อผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ มนูญ พันธุ์หล่อ (2553) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนกลุ่มที่ 1 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในระดับมากและ นิตยา แสนสุข (2556) พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมพบว่าการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่อยู่ในสถานศึกษา มีความมุ่งมั่น ตั้งตัวและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา หรือหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็น ผู้ที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนต้องมีการเตรียมความพร้อมใน เรื่องนโยบายที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิตยา แสนสุข (2556) พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ เขษมสร โข่งศรี (2557) พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน (x_2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร (x_1) ปัจจัยด้านงบประมาณ (x_3) และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (x_4) เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.5 มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์พหุคูณสะสม เท่ากับว่าสามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 74 และสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในรูปแบบคะแนนดิบได้ ดังนี้

$$Y = 1.045 + .68(x_2) + .23(x_1) + .14(x_4) + -1.88(x_3)$$

พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู คือ ผู้ปฏิบัติกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ และ ครู คือ ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์และมีความใกล้ชิดกันมากที่สุดกับนักเรียนมาก ครูจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ครูให้สมบูรณ์ที่สุด และพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ครูเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร มีการใช้สื่อเทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรม วัดและประเมินผล การเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาการเรียนการสอน และเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

นิตยา แสนสุข (2556) พบว่า ปัจจัยส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน, อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) พบว่า ปัจจัยส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2)

ในส่วนของการพยากรณ์ด้านงบประมาณ ที่ทำนายการบริหารงานวิชาการมีค่าเป็นลบ แสดงถึงแม้ว่าปัจจัยด้านงบประมาณ ไม่เพียงพอ แต่การบริหารงานวิชาการก็สามารถดำเนินการไปได้ด้วยดีแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนสามารถบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไปในทางที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพนา ป้อมหิน (2562) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของครู ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านผู้นำของผู้บริหาร

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับ มาก
2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับ มาก
3. ปัจจัยผู้บริหาร ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เชียงราย อยู่ในระดับค่อนข้างสูง
4. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติระดับ. 05

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอนด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครองและชุมชน ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงาน วิชาการ ดังนั้นควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการ นำปัจจัยเหล่านี้ ไปใช้เพื่อวางแผนปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย
 - 1.2 จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีคุณภาพจึงควรส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาผู้บริหารให้เป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพสูง สนับสนุนให้ผู้ปกครองมีการติดตามเอาใจใส่นักเรียนอยู่เสมอ ให้ตรงตามความต้องการของงานวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการแนวทางการบริหารงานวิชาการจากปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ ในสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการการบริหารงานวิชาการ

เอกสารอ้างอิง(References)

- แกร่งกล้า สุวรรณโพล. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เชสมสร โข่งศรี. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยกำแพงเพชร.
- จันทร์านี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่3. นนทบุรี: บุ๊คพอยท์.
- จารุณี แก้วเย็น. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่2. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ณัฐธิดา งามตา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 สหวิทยาเขตอินโขง. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ไทพนา ป้อมหิน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนครพนม.
- นิตยา แสนสุข. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ปภาณีย์ ดอกดวง. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา แก่งโนนกาเร็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ปวีณา เหล่าลาด. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พระมหาบุญเสริม. ธมมทินโน (ทองศรี). (2554). **ปัจจัยและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนป้อมนาคราชวิทยานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.** ปรินญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มนูญ พันธุ์หล่อ. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ
- ฤทัยรัตน์ บุญอินทร์ (2559). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3.** ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ศิริภาณี มะแอ. (2554). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมเกียรติ มาลา. (2554). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยกำแพงเพชร
- สัมนา รณิธย์ (2560). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2.** หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- สุชาดา ถาวรชาติ. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- หนึ่งฤทัย หาธรรม. (2553). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 3.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อาทิจิยา โชคดีวัฒนา. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัด ตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.** หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>